

Vodarski vtisi turističnega potovanja po južni Norveški

Julija letos sem kot turist obiskal južno Norveško. Ker se vso profesionalno kariero na nek način ukvarjam z vodami, je glede vode Norveška name naredila nepozaben vtis.

Najprej nekaj statističnih podatkov o Norveški. Ob skoraj dvajsetkrat večji površini kot Slovenija - 385,252 km² - ima Norveška le nekaj več kot dvakratno število prebivalcev 4.785.200, zato je majhna povprečna gostota poselitve (12 prebivalcev/km²). Glavno bogastvo države predstavljajo naravne zaloge nafte, vodne energije, ribe, gozdovi in rude. Velike zaloge nafte in zemeljskega plina so odkrili v letih okoli 1960, kar je povzročilo gospodarski razcvet. Tako je imela Norveška v letu 2007 BDP po prebivalcu kar 46.900 evrov, za primerjavo pa Slovenija 23.700 evrov.

Razčlenjena obala, ki jo lomijo veliki fjordi in tisoči otokov, meri po obodu več ko 2.500 km oziroma več kot 83.000 km, če prištejemo še obale fjordov in otokov. Zato je v norveški zgodovini plovba po morju povezala deželo z zunanjim svetom. Evropa je v zgodovini spoznala Norveško najprej po drznih pomorščakah vikingih, ki so ropali po Angliji in Irski, odkrili Islandijo, Grenlandijo in pripluli okoli leta 1000 celo do Severne Amerike. To tradicijo so nadaljevali slavni norveški raziskovalci severnega in južnega tečaja konec 19. in v začetku 20. stoletja Roald Amundsen in Fridtjof Nansen. Vsa večja norveška mesta, Oslo (560.000 prebivalcev), Bergen, Trondheim, Stavanger, Kristiansand ležijo ob morju.

Da potrdimo vtis o Norveški kot vodnati državi, navajam nekaj podatkov in primerjavo s Slovenijo.

Parameter	Padavine	Evpotranspiracija	Zaloge sveže vode
Norveška	470.671	112.000	390.802
Slovenija	31.746	13.150	32.092

Tabela 1: vodne zaloge, dolgoletno povprečje v milijonih km³/leto

Zato Norveška v veliki meri pokriva svoje potrebe po energiji z obnovljivimi viri, kot je vodna energija oziroma izvažata.

Leto	2001	2002	2003	2004
Norveška	96.2	107.3	92.1	89.7
Slovenija	30.5	25.4	22.0	29.1

Leto	2005	2006	2007	2010
Norveška	108.4	98.3	-	-
Slovenija	24.2	24.4	-	33.6

Tabela 2: odstotek pokrivanja potreb po energiji

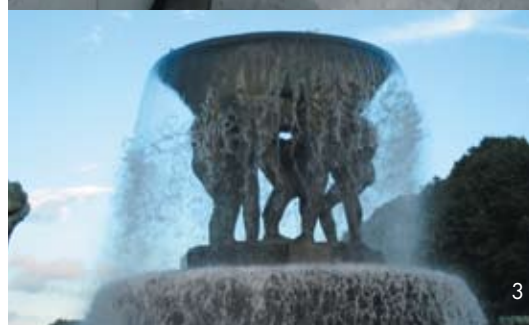
Leto	2001	2002	2003	2004
Norveška	121.026	129.837	106.216	109.373
Slovenija	1.796	3.313	2.957	4.094

Leto	2005	2006
Norveška	136.441	119.799
Slovenija	3.461	3.591

Tabela 3: podatki o letni proizvodnji električne energije iz vodnih elektrarn (GWh)

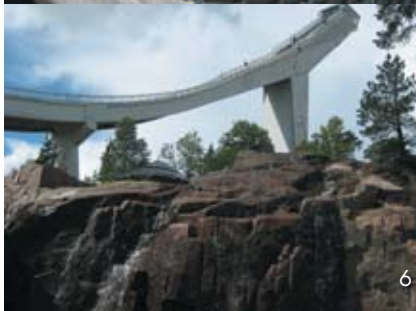
Sedaj pa dovolj podatkov in nekaj več o vtisih. Ponos Oslo je letos odprta Opera, ki je baje edina, po kateri lahko hodi obiskovalec kar po njeni strehi.

Uroš Krajnc

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

1.,2. Opera v Oslu s pohodno streho, zanimivo rešena odvodnja strehe Opere

3. Vodomet v znamenitem Vigelandovem parku

4. Trdnjava Akerhus je branila Oslo z morske strani

5., 6. Poleti je na izteku skakalnice Holmenkollm umetno jezero

7., 8. Svoj pozitiven odnos do vodne energije kažejo Norvežani tudi z majhnimi muzeji vodne energije. Muzej Turbinastasjon Stavemsgjerde

9. Lednik Briksdal je največji v kontinentalnem delu Evrope

10., 11. Slapovi na Norveškem

12.- 14.Fjordi na Norveškem (za potovanje je nujen vozni red trajektov!)

15. Ali je jezero ali fjord, včasih brez GPS-a o nadmorski višini ne gre!

16., 17. Gorski cestni prelaz Trollstigen drzna cesta ob slapu

18. Avtor

Viri:

<http://en.wikipedia.org/wiki/Norway>

<http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/>

The history of Norway, Oivind Stenersen, Ivar Libæk, 2003